

El futur del català depèn de tu – Carme Junyent

A l'hora de fer classe als instituts falten professors de català, però a les sobretaulas fa anys que sobren sociolingüistes de pacotilla, que extrapolen sense manies la seva experiència personal a la societat. Per això cal celebrar l'aparició d'*El futur del català depèn de tu* (La Campana), on Bel Zaballa recull les paraules de Carme Junyent, la professora de Lingüística que fa gairebé trenta anys va crear al Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades. Puix sap de què parla, vejam què diu.

Doncs bé, el que diu Carme Junyent és que ni l'escola ni els mitjans de comunicació en català serveixen de gaire res si no el parlem entre nosaltres, especialment si no el parlem amb desconeguts, i també si, per una concepció de l'educació mal entesa, no el parlem amb gent que no el parla. En aquest sentit, recupera l'eslògan d'una vella campanya de la Direcció General de Política Lingüística: *El català depèn de tu*.

Recordo aquella campanya perquè va provocar crítiques ferotges, especialment en qui se sentia molest perquè la Generalitat transferia la responsabilitat als parlants en comptes de garantir l'ús públic de la llengua. Ara veiem que, certament, la Generalitat no ha fet la seva feina, especialment pel que fa a la immersió lingüística als instituts, i menys encara a la Universitat. Però també veiem que, malgrat aquest fracàs (o a causa d'aquest fracàs) han sorgit tot d'associacions que no ens volen *libres* sinó *iguales* en la submissió a la llengua que ells anomenen *común*. El que Carme Junyent ens diu és que els catalanoparlants no ens podem refiar de les institucions, i que si volem salvar la nostra llengua l'hem de fer servir, i no només dins les nostres bombolles de familiars i amics.

Moguts per la inquietud sobre el futur del català, Modest Prats, August Rafanell i Albert Rossich consideraven el 1990, a *El futur de la llengua catalana*, que el problema era el bilingüisme, i apostaven per la “desnormalització de l'espanyol”, que només podia venir de la política: “Reclamar als catalanoparlants que siguin fidels a la seva llengua, sempre i en tot lloc, més que una crida a la lleialtat és una invocació a l'heroisme”. Trenta anys després, Carme Junyent creu que la solució és el multilingüisme, i aposta perquè el català arribi a nous espais a través de la curiositat i la solidaritat dels que no el parlen.

Prats, Rafanell i Rossich van ser pioners en la preocupació pel futur del català durant el pujolisme. Si bé els van titllar de catastrofistes, des de llavors l'ús de la llengua ha reculat, sobretot en els joves i en àmbits informals. Coincidint en la gravetat del cas, Carme Junyent ens retorna una responsabilitat que, ben mirat, no hem perdut mai: “No és de mala educació parlar la nostra llengua, és de mala educació demanar als altres que no parlin la seva”.